

Mine

Rejseerindringer

E.H. Ørtenblad

Side 91

Du Svend, som med
Ungdommens Længsler i Bryst
Drog ud for din Lykke at søge

Den 1. Movember 1922 blev jeg udlært som Snedker, og det havde altid været min Lyst at komme til udlandet for at uddanne mig videre i mit Fag og for at lære fremmede Sæder og Skikke at kende. Efter at have arbejdet herhjemme som Svend i 3 Aar, besluttede jeg mig til at rejse ud. Mandag d. 26. April Kl. 11,50 formiddag rejste jeg fra Aarhus igennem Tyskland og Belgien til Paris. Om denne min første Rejse er ikke meget at fortælle, da den var temmelig direkte. Man føler sig uvilkaarlig ganske lille, naar man første Gang staar i at fremmet Land og ikke kan Sproget.

Tirsdag Aften Kl. 6 ankommer jeg til Paris, hvor jeg traf Knud Mathiesen og Henry Gormsen. Førstnævnte blev min Rejsekammerat. Jeg blev ganske overvældet af det indtryk, denne store uimponerende By gjorde paa mig. Jeg fik med det samme Værelse paa samme Hotel, hvor mine Venner boede. I Paris er det meget vanskeligt for Udlændinge at skaffe privat Logi. Men det vrimler da ogsaa med Hoteller. Det er Huse, hvor alle Værelser lejes ud møblerede; men Franske Arbejdere har da heller intet selvstændigt Hjem; man bebor med sin Familie et saadant Værelse, og opholder sig i sin Fritid paa Restauranter. Om Onsdagen fik jeg Arbejde hos et fransk Møbelfirma "Schmidt og Merle" rue Charonne nr. 5. Jeg begyndte om Torsdagen, og det var ikke let at komme i gang paa et udenlandsk Værksted. Jeg var eneste Dansker og kunde ikke sige et eneste fransk Ord. Tillige var det daarligt Arbejde, og jeg blev her da ogsaa kun i 2 Uger, saa flyttede jeg hen til en dansk Mester Poul Jørgensen populær kaldet "Lars fra Wiesbaden". Han var meget god at arbejde for, og hans Værksted var godt indrettet; men

han drak meget, og var derfor næsten altid beruset, og som Følge heraf tit meget urimelig. Derfor blev Svendene sjældent gamle paa hans Værksted; men næsten alle skulde prøve hans Værksted, og til sidst var det et Slagord "Har du som Snedker ikke arbejdet hos "Lars" saa har du ikke været i Paris. Jeg blev hos ham i 1 Maaned, saa flyttede jeg hen til en anden dansk Mester "Nielsen i rue Faidherbre" Det er det frieste Værksted, jeg nogensinde har arbejdet paa, men netop fordi han bød sine Svende en meget usel Løn, mente han vel, at det ene kunde hjælpe lidt paa det andet. Men da der saa paa dette Værksted udbrød en Strejke, iværksat af de parisiske Kommuniste, holdt jeg op, og Knud og jeg aftalte saa at rejse til Svejts, men hans Mester, som gerne vilde beholde ham, tilbød mig Arbejde paa sit Værksted.

Jeg blev saa i Paris til den 18 September, saa drev Rejselysten mig videre.

Paris bærer ikke med Urette sit Navn "Byernes By" men det er tillige ogsaa "Snedkernes By"

Det er en vidunderlig smuk By med flotte monumentale Bygninger, et Utal af smukke Kirker, og med sine brede kølige Boulevarder, og ualmindelige store og velholdte Parker. Mit Logi laa i Faubourg St. Antoine 195. Det er det gamle Revolutionskvarter, og laa lige ved "Pl Bastille" hvor i sin Tid dette skumle Fængsel af samme Navn stod. Til Minde om Bastillens Fald, er der midt paa denne Plads, Som hører til Paris mest befærdede, rejst en mægtig Søjle, paa hvis øverste Top, er anbragt en mægtig forgyldt Figur af Handelens Gud "Merkur" som fra sit ophøjede Stade, skuer vaagent ud over den larmende By. Gaden, hvor jeg boede, var om Dagen en livlig og stærk trafikeret Handelsgade, særlig var Møbelforretningerne her talrigt repræsenteret. Møblerne stilles om Dagen ud paa Fortovet, og ingen Person, som har den mindste Lighed med en Udlænding, faar Lov at passere, uden i det mindste at faa stukket en halv Snes Reklamesedler i Haanden. Men om Aftenen, naar Skodderne var trukket for, var Gaden stille og delvis forladt. Man stifter ligeledes straks Bekendtskab med den for Paris uundværlige Metro. Det er den underjordiske Jernbane, som løber paa kryds og tværs igennem Paris. Det er et helt Kunststykke at lære at køre med den. Hver Linie har nemlig et Navn efter den sidste Station. Naar man nu vil foretage en saadan Tur, finder man først, efter at have studeret det store kort, som er anbragt umiddelbart ved Indgangen, med hvilken Linie man køre. Paa kortet er nemlig den Station, hvor man befinder sig afmærket med rødt. Og da Paris er inddelt i 20 Bydele, og som ligeledes er afmærket paa kortet.

Da ligeledes hver linie har sit Nr., lader man roligt sin finger glide med linien med paagældende Nr. og finder saaledes Liniens Navn. Man maa selvfølgelig vide, i hvilken Bydel den gade ligger man ønsker at besøge. Naar man har Navnet,

gaar man i den retning, som er betegnet ved Pil ved paagældende Navn og dumper af paa en Perron. Togene kommer hvert femte minut og holder kun 1 Minut, saa der gives ingen lang Betænkningstid. Inde i Vognene er alle Stationer aftegnede, og disse, ved hvilke man kan skifte, er afmærket med rødt. Saaledes kan man for en Billet køre rundt under Paris, til man dør af Sult, forudsat, at man skifter de rigtige Steder. Har man først en Gang faaet rigtig lært at køre i Metroen, er det let, og det bliver til sidst en Vane, saa man kører aldrig forkert. De to første Gange jeg kørte alene, naar jeg om Aftenen skulde til Undervisning i fransk, naaede jeg derud, just som mine enetimer var slut. Seinen, hvorfra Paris faar alt sit skyllevand, er smuk, og man kan ved at benytte de dertil indrettede Seinebaade, om Søndagene komme ud i den frie Natur, som er vidunderlig i Frankrig. Langs Seinens bredder rører sig et særdeles interessant Liv. Paa den lave Mur er opstillet Side om Side en Mængde Bogkasser, hvor man kan købe alle Slags brugte Bøger og forskellige andre antikke sager. Ligeledes købes og sælges her Alverdens Frimærker. Jeg tilbragte mange interessante Lørdag Eftermiddage her med at gennemrode de gamle Bøger. Store brede Pramme bliver slæbt op af floden med alle Slags Vare til Byen. Ligeledes ligger her store Badeanstalter, hvor Paris Ungdom om sommeren boltrer sig i det kølige Vand. Efter som man langs Floden fjerner sig fra Byens Centrum, skifter Billedet Karakter, og her ligger større og mindre Friluftsrestaurationer, hvor det mere velhavende Publikum nyder deres "Souper" til et Orkestres blide Toner. Uden for Byen begynder den herlige Natur at komme til sin Ret, for til sidst at ende i et henrivende Landskab. Men nede ved Bredderne inde i Byen ser man et sælsomt Syn, de saakaldte Seinebeboere, som lever deres Liv her ved Seinens Bredder. Det er hjemløse Stakler af begge Køn, som her nede fører deres triste tilværelse, medens Folk oppe fra gaden ser ned paa dem, som man betragter nogle Bjørne i en Bjørnegrav. Men disse Mennesker, hvoraf mange vel er sunket saa dybt som et Menneske kan synke, bekymrer sig ikke for Dagen i Morgen, men er tilfredse, blot de i Dag har til et Stykke Brød og en Flaske rødvin. Man ser Gamle Mænd og Kvinder ligge her og sove ganske uberørt, af den opsigst, de ufrivilligt vækker. Eller de sidder og renser

deres Tøj for Lus, medens andre Mænd er optagne af at barbere eller klippe hverandre. Eller de rager i deres Sæk efter et Stykke Brød, som de tidligt om Morgen har hentet op fra Skraldespandens snavsede Dyb. Disse Mennesker lever et Liv, hvori Spiritussen er deres eneste Glæde. Af og til forsvinder et af disse Mennesker stille ud i Seinen, men ingen savner dem, da ingen bryder sig om, hvordan de lever, eller hvor de bliver af.

Der fører mange Broer over Seinen i alt 8, den smukkeste af dem er "Port Alexander". Det er gamle smukke Ingeniør arbejder. Som man i mange Romaner læser, at forbrydere skjulte sig imellem Bropillerne, er vist nok overdrevet. Den store smukke Boulogneskov, som jo er verdens kendt, strækker sig milevidt, og her findes mange gamle Slotte fra konge tiden med flotte kunstneriske anlagte Parker. Ligeledes har mange franske Rigmænd bygget deres Palæer her. Her findes smukke gamle Søer, hvor mange smaa Baade glider frem og tilbage med Folk, som der nyder deres Søndag her, medens Varmen ligger tung og kvælende over Buen. Ligeledes er der her, som i mange andre af Byens Parker anlagt kunstige Grotter og Vandfald, og i Søerne svømmer Guldfisk i tusindvis.

Der findes her en af Paris' Zoologiske Haver, men dog ikke den bedste. Ud til denne Have fører et elektrisk Tog i Lilleput Stil, som befordrer Folk derud for 2 1/2 Francs. Et Besøg i Boulogneskoven fortæller dog ikke den besøgende meget, dertil er den for stor, der maa flere Besøg til. I den modsatte Ende af Byen ligger Vincennes Skoven med sine store Flyvepladser. Desuden har Paris mange smukke Parker og Anlæg, et af de smukkeste er vel nok "Luxemborg Haven" Her findes dejlige brede Spadseregange, store Alleer med flotte Monumenter af berømte franske Billedhuggere. Et Udal af Tennisbaner og Legepladser, og en dejlig Sø, hvor Drengene af Hjertens Lyst sejler med deres Sejlbaade. Lige ser man små Kareter forspændt med Gedebukke og smaa Æsler. Og man maa sige, at alt er smukt vedligeholdet, Men her maa jo ogsaa tages Hensyn til de mange udenlandske Turister, som særlig om Sommeren besøger Paris.

Parken "Buttecharmont" er anlagt i Terrasser og er meget idyllisk. Ikke at forglemme den smukke Observatoriets Have, som ligger i Byens Udkant. I alle Parker findes mindst en Restaurant. Den herlige "Tullerin Have" hvor forhen det gamle Kongeslot stod, og hvor nu det verdensberømte Museum "Louvre" findes, er heller ikke af foragte, og her midt i Byens Centrum, men dog borte fra Gadens Larm, sidder i den smukke aften mange unge Par paa Bænkene i de smaa Sidealleer og drømmer sig

bort til længst forsvundne Tider. Da Frankrigs Kejsere spadserede her. Eller man hørte den smukke Militærmusik fra den store Tribune. Af Museer er "Louvre" det berømteste, og her findes de franske Kronregalier, og nogle af Verdens berømteste Kunstschatte. For at faa blot en Del af disse Ting at se, maa man ofre mere end et Besøg, men da jeg opholdt mig i Paris 6 Maaneder, havde jeg jo rig anledning til at aflægge flere Besøg saavel her, som i de andre Museer. En Afdeling af Louvre er "Arts Dekorations" hvor mere moderne Arbejder er udstillet. Jeg har her set det smukkeste Snedkerarbejde, jeg nogensinde har set, et pragtfuldt Bogskab, der stod som hugget i Marmor, men udført i Ibenholt. Luxemborg Museet er mest Billedhuggerkunst og Malerier, medens Museet "Carnavalet" er alsidigt med alt fra den gamle franske Tid. Her findes f.eks. Modellen til den rigtige Guillotine. Et nyt Museum er Museet fra Verdenskrigen, med Billeder af alle de mest fremragende Hærførere, og alle Soldatertyper, inden for de Allierede's Armeer. Her findes en kaafe af Guld besat med ædel Stene, skænket til Marchal Joffre af Amerika. Af kirker findes mange i Paris, den der overstraaler alle de andre, og som er en af Verdens smukkeste er "Notre Dame". Med sine sjældne Arkitektur, og med sine slanke Spir og sine Mure pyndet med en Mængde Figurer, er den et Kunstværk, én af de mest berømte Figurer er "Le Penseur" Tænkeren. Kirkerummet er alle Katolske Kirker, Smukt udstyret. Og at overvære en Gudstjeneste her, er et pragtfuldt syn. Præsten i Ornat, Kor og Messedrenge, som ustandselig svinger Røgelseskar. Gudstjenesten er vidt forskellig fra vor protestantiske, og Folk gaar ind og ud ustandseligt, men en saadan Gudstjeneste varer ogsaa flere Timer, og de katolske Kirker er næsten altid aabne. Katolikkerne dypper ved deres Indtræden Fingeren i Skaalen med Vielsesvandet og gør Korsets Tegn, og derefter gør Korsets Tegn og bøjer sig i et Knæfald for Alteret. Her er opstillet Pulte, og Folk ligger for sig selv dybt hensunken i Bøn, eller knæler for en eller anden Helgen. Enhver køber et Vokslus og opstiller det ved sin Skytshelgen eller ved, "Madonnabilledet" Hele Kirken staaer som et Palads Men man ser mange steder, at der i Vaabenhuset sælges Kort og andre "Souvenirs" ligesom i en Forretning. Flokke af Turister kommer strømmende med en Fører i Spidsen, og mange opfører sig støjende og temmelig hensynsløst. Man lægger ligeledes Mærke til Skriftestolene, hvor Præsten sidder i et aflukke i Midten, og den skriftende knæler ned ved Siden og letter sit Hjerte.

En anden Kirke, som ligger paa "Montmartra" en af de Bydele som ligger højest, er "Sacre cœur" Hellige Hjerte. Den er bygget i hvide Sandsten, og naar den ligger bagerst i Solens Straaler, og dens Kupler skinner, da ligner den et "Fata Morgana". Den er ikke fuldendt endnu, og det vil sikkert vare mange Aar endnu. Der fortælles, at Munkene i sin Tid har pisket en ung Mand ihjel paa dette Sted, derfra skulde dens Navn stamme. "Madeleine Kirken" er bygget i hvid Marmor og ligner med sine mange Søjler et Græsk Tempel. Der findes ogsaa en Dansk Kirke i Paris. En Søndag var vi gaaet derhen, men der var ikke meget dansk over det, idet Præsten Talte Fransk, hvad jeg ikke forstod, da jeg kun havde været i Paris i 8 dage. "Pauton" er en gammel Kirke, er nu nærmest en Slags nationalhistorisk Galleri, her holdes ikke mere Gudstjeneste, men her findes Malerier og Grupper fra Frankrigs berømteste Perioder i dets Historie. I den store Krypt, som strækker sig under Plads "Pauton", ligger flere af Frankrigs Præsidenter begravede. I en Porcelænsurne, som er anbragt i en Niche i Muren, findes "Gambetta's" Hjerte. Krypten er umulig at finde rundt i uden Fører. "Hotel Invalides", som er Frankrigs Nationalgalleri og tillige historisk Museum, er ualmindeligt stort og imponerende. Her findes, foruden erobrede Kanoner og Faner, den jernbanevogn, hvori Marchal Foch undertegnede Freden for Frankrigs Vedkommende i den sidste store Verdenskrig. I et Kapel midt i haven findes Napoleons Grav. Man kan fra Galleriet se ned i Rummet, hvor han hviler i en stor Marmorsarkofag af rødt Marmor. Udenom denne staar Faner, han erobrede i sine mange Krige. Den store franske Digter Victor Hugo har sit eget Museum i Paris. Ligesom der i flere franske Byer er opkaldt Gader efter ham. Ligeledes findes der mange andre berømte Bygninger, som Børsen, Deputeretkammeret, Pasteur Instituttet, som jo er kendt over hele Verden. Det smukke Universitet, og Bygningen, hvor Nationalforsamlingen har Sæde, og hvor den tillige er Kvarter for den republikanske Garde. Foruden disse findes mange andre Pragtbygninger, som det bliver for vidtløftigt at nævne. Ved "Champ de Elysee" findes to store Udstillingspalæer "Le grand et le petit Palæ", som begge er Pragtbygninger. I Byens Hjerte ligger paa Plads "de l'Opera" den vidunderlige Pariser Opera, som siges, at skal være en af Verdens smukkeste. Foruden denne findes "l'Opera Cominigen" og "Teathre Francaise" samt "Sarah Bernhards" Teatheret og mange andre.

Der var denne sommer en dansk Spejder, som prøvede at klatre op ad Eiffelen udvendig en tidlig Morgenstund, men

Vagten opdagede ham og tvang ham til at kravle ind, hvorefter han blev anholdt. Han slap den gang med en Advarsel, Dog det Kunstværk, som overstraalet alle andre, er Eiffeltaarnet, dette et af Verdens syv Underværker. Jeg var deroppe den 1 Maj sammen med mine to Venner. Det ligger smukt omgivet af Anlæg og brede Boulevarder. Man tager derop med Elevator, da man kun kan spadserer ad Trapperne til anden Etage. Taarnet er inddelt i tre Etager. Paa første og anden findes Restaurationer, hvor man nyder sig en Genstand, og fortsætter Opstigningen. Øverst oppe er en bred Balkon, hvor der er anlagt flere Forretninger, som gør stor Handel med Souvenirs, særlig smaa Eiffeltaarne, og Prospektkort, man kan skrive et Kort til Venner og Bekendte, og lægge i den herværende Postkasse, som fyldes til, da enhver Besøgende jo vil sende sin Familie en Hilsen herfra. Man kan ligeledes leje Store Kikkerter, saa man kan skue langt ind i landet. Men heroppe har man den mest bedaarende Udsigt over hele Paris, som ligger som et Panorama for ens Blik, medens Seinen, som en Sølvsnor, løber igennem den, og her faar man et rigtigt Indtryk af hvor stor Boulogneskoven er. Alt levende paa Gaderne er som smaa Prikker, og Sporvogne og Biler farer af Sted, som smaa Legetøjsting. Eiffelen er 310 Meter Høj, og ved at kaste et stykke Papir ud, kan man gøre sig et Indtryk af, hvor høj den er.

Der var denne Sommer en dansk Spejder, som prøvede at klatre op ad Eiffelen udvendig, men Vagten opdagede ham og tvang ham til at kravle ind, hvor efter han blev anholdt. Han slap den Gang med en Advarsel, men Aaret efter prøvede han igen og faldt ned og dræbtes paa Stedet. Der findes ved Eiffeltaarnet Dag og Nat en bevæbnet Vagt paa fjorten Mænd. Der ligger her ved Eiffeltaarnet, et Museum og Teater "Frocadero" som ligeledes er et Pragtstykke af Arkitektur. I Paris's flotte Boulevarder udstraalet en Pragt og Glans, som man ikke finder andre Steder i Verden. I Eftermiddagstimerne er der særligt livligt paa "Champs l'Elysee", Paris's flotteste Boulevard. Da spadserer Rigmændene med deres Damer, eller store flotte Autoer med livreklædte Chauffører glider langsomt frem i sluttede Række. Og de sidste Modeskrig bliver her offentlig baaret til Skue for første Gang. Her tumler det Mondæne Paris sig som kaade børn, indtil de begiver sig til deres Hjem, eller de flotte Luksusrestaurationer for at nyde deres Te til Tonerne fra Paris bedste Orkestre. Om Aftenen, naar Lysene er tændt, og Syreklamerne overstraalet hverandre, da er Boulevarderne overfyldte med spadserende og pludrende Mennesker, og da udfoldes her det muntre, sorgløse Liv, som Paris er saa berømt for.

Franskmændene er et sælsomt Folkeliv at studere, de tager sig ikke flere Sorger end Højest nødvendigt. Og de lever som, man siger fra Haanden til Munden. Deres Liv lever de paa Restaurationer, og de bredere Kredse har ikke Sans for, hvad vi kalder hjemlig Hygge. De er meget varmbloedige Natur, og som Følge deraf meget hidsige. I det hele taget finder man blandt den slaviske Race flere overfladiske Naturer, end i f. Eks. den germanske. Jeg har altid syntes godt om de Franske, selv om man ikke finder slet saa kammeratlige og hjælpsomme Naturer, som f. Eks. i Tyskland. Men netop, fordi Franskmændene er, som de er, bliver Livet saa lystigt og tiltrækkende for Alverdens Turister.

I "Hallerne" et Kvarter af store Handelsgallerier, hvortil hele Paris's Levnedsmidler ankommer fra Landet om Natten, er der et liv, som vel nok siger Sparto til meget andet. Her handles og købes hele Natten, og næsten alle Turister skal ogsaa herved en Nat. Her findes nemlig ogsaa al Slags Forlystelse, men hertil hører en særdeles velspækket Tegnebog. Om Morgen, naar Handelen er sluttet, flyder Gaderne af alskens Affald i meterhøje Dynger, men kommer man 2 Timer senere, er Gaderne saa rene som et Skibsdæk. Der findes i Paris et meget flot Renholdningssystem, selvfølgelig findes ogsaa her fattige Kvarterer, hvor Renligheden just ikke er den højeste Dyd. Men de store Gader bliver oversprøjtet med Vand, som fører Snavset ned i Rendestenen, hvor der stadig flyder Vand, og som fører det med sig ned i dertil indrettede Huller og ud i de mægtige Kloaker, som er saas store, at man kan sejle dernede med temmelig store Baade. I sommeren 1926 var den marokanske Sultan paa Besøg i Paris, og i hvilken Anledning der holdtes store Fester. Jeg begyndte straks ved min Ankomst til Paris at søge Undervisning i fransk hos en dansk Dame "Madme Soldal" "Bld. Italien" 104. Jeg havde en Time hver Torsdag Aften. Jeg var til foredrag om Frankrig den første Torsdag, jeg var i Paris d. 29 April. Jeg begyndte d. 1 Maj at søge Opholdstilladelse i Paris, men det viste sig at være forgæves, man vilde ikke udstede flere af de saakaldte "Carte d. identite". Men jeg blev hele Sommeren i Paris uden Papir.

Søndag d. 2 Maj vilde vi i Biografen, men om Forladelse, vi gik forkert og kom i et Theater, hvor vi selvfølgelig ikke forstod et Ord, og mest ærgerligt var det, at Folk lo, som besatte, saa det har sikkert været morsomt, det syntes vi ihvert fald ikke. Jeg meldte mig ind i Skandinavisk Forening. C.U.K., og Søndag d. 9 Maj var vi paa Udflugt til "Malmaison", et af Napoleons gamle Slotte. Vi kørte

dertil med Sporvogn, og det var en herlig Morgen. Vi spiste Frokost i en lille Landsbykro, og vi fik serveret Spegepølse og Franskbrød. Det er en meget yndet Spise i Frankrig. Hertil serveret den uundgaalige Rødvin, som er vidunderlig, saasnart man har vænnet sig til den sure Smag. Efter at have beset Slottet, som var meget interessant, og hvor der fandtes flere Ting fra Napoleon og Dronning Josefines ophold her, hvor de tilbragte deres lykkeligste Tid. Saa Spadserede vi til en lille By "Sankt Germain cerca" 4 Mil fra Paris, hvor der fandtes et gammelt Slot, som nu er Oltidsmuseum. Her fandtes særlig smukke Vaaben samlinger. I Frankrig, og særlig Sydfrankrig, findes mange smukke romanske Slotte, som staar som Vidnesbyrd om fortids Storhed. Ved syv tiden tog vi hjem med Toget tilbage til Paris, Godt trætte, og jeg havde været med paa min første Udflugt i Frankrig. Kristi Himmelfartsdag var jeg oppe paa Monmartra og bese "Sacre cœur". Pinselørdag d. 22 Naj. Blev vi enige om, at vi vilde ud at se lidt paa Byen, og efter at have været paa det traditionelle Møde i C.U.K., var vi seks Danskere, som for at følge Traditionen, gik ud for at more os. Paa en Restauration traf vi 3 Svejtsere, som, da de hørte, vi var Danskere, vilde betale hvad vi kunde drikke. Svejts er jo det rigtige gamle Naverland, og mellem Svejtsere og Danskere har altid hersket et godt Forhold. De var godt kendte i Paris og førte os til mange forskellige Forlystelse steder, pæne og mindre pæne, men vi skulde jo se det hele. Ved 12 Tiden var Svejtserne saa tilkørte, at de vilde hjem. Vi andre tog saa en Bil til Montmartre, det ægte parisiske Forlystelse centrum. At beskrive en Nat paa "Montmartre er næsten umulig, det maa man se, for at kunde forstaa det. Man finder her de mest forskellige Samfundslag blandet imellem hverandre. Det er her man morer sig til den lyse Morgen. Her findes Millionæren, Turisten, Arbejderen, ja selv den fattigste Stodder, som uforstyrret sover paa sin Bænk. Her ligger de store Etablissements, saasom "Røde Mølle", "Folies Berges" "Helvede" "Paradis" "Casino de Paris" og mange andre, foruden et Utal af Cafeer, og alle andre Slags forlystelser i Luft. Her finder man ligeledes den store Cinema "Gaumont Palads", som siges, at være Verdens største. Her spiller hen til Stadighed et 40 Mands Orkester. En forestilling vare her fra 7 ½ til 12. Men her forevises ikke alene Film, det er ogsaa Variete. Billetterne koster fra 5 til 50 Francs. Vi besøgte et Utal af forlystelse steder af alle Arter, og saa til sidst det hele i et rosenrødt Skær. Man skal dog være ret godt beslaaet med Penge for at kunde holde en saadan Nat igennem, selv om man ikke besøger de Dyreste Steder.

Priserne er nemlig mest kendt som "Apothekerpriser". Man skal vogte særlig godt paa Lommetyve, som jo har deres rigtige Eldorado her. Ligeledes vrimler det med letlevende Piger, som er temmelig nærgaaende. Vi havde et morsomt Træf der. En Neger, som bad om Ild paa en Cigaret, sagde ganske roligt paa dansk, da han hørte, at vi talte dette Sprog, jeg hører, at vi er Landsmænd. Han var født paa Sankt Thomas i Vestindien, Medens denne Ø tilhørte Danmark. Man skal her aldrig lade sig lokke ned i de skumle Sidegader, da Knivstik her hører til Dagens, eller rettere til Nattens orden. Det er her de rigtige Apacher holder til med deres Piger. Mange Udlændinge som er endt hernede efter en haard Nat, kan være glad, hvis han slipper med at blive klædt af til Skindet. Et af de mest berygtede Kvarterer i Paris er "Belleville" hvilket betyder paa dansk "smukke By". Kl. 4 Pinsemorgen dansede da ogsaa Solen temmelig stærkt for os, for nok hører vi til Vikingeracen, men hvem kan staa for saadan en Tørn. Som vi saaledes travede rundt og forlystede alle med vore Sange, blev vi anholdt af Politiet, hvis Opmærksomhed blev henvendt paa os, fordi en af Kammeraterne prøvede paa at konkurrere med Caruso, hvad jo ogsaa lykkedes. Resultatet saa vi jo i Form af 2 store franske Betjente, som ret bøsigt bad om vore Papirer. Vi havde jo ingen Opholdspapirer, og efter en lang Underhandling, som førtes i en Slags "Esperanto" fik vi Lov at gaa igen. Halvdøde af grin naaede vi en Morgen restauration, hvor vor Løsladelse selvfølgelig fejredes ved et Par Flasker Vin. Men det var en Nat, jeg aldrig glemmer, mine Pengepung glemte det ikke før næste Lønningsdag. Kl. 9 Pinsedag hentede vi vor Kammerat, som ikke havde været med, og som vi syntes var særlig morgengnaven, medens han om Natten havde været i Kamp med Væggetøj, havde vi været i Kamp med Vinflaskerne, og jeg tror, jeg overmandede flere end ham. Vi tre tog ud til en dejlig lille By "Sankt Cloud" hvor der fandtes den prægtigste Skov og den herligste Eng, det var navnlig denne vi havde brug for. Kammeraten, altsaa ham der var vaagen, skulde fotografere Knud og mig, og han legede saa længe med Apparatet, at vi stod og faldt i søvn, saa tog han os. Det blev et nydeligt Billede. Resultatet ses i mit Album. 2 Pinsedag var vi i "Nogent" en lille By ved Marnefloden. En dejlig Tur i det straalende franske Sommergejr. Langs Floderne i Frankrig ser man saa langt Øjet rækker, Lystfisker ved Lystfisker. Det er den franske Yndlingssport. I Tusindvis tager Folk afsted fra Storbyen Lørdag Middag, campere ude i fri Luft om Natten, og alle tænker kun paa rigtig at nyde Naturen. Frankrig kan

mange steder minde om Holland. Gennemskaaret paa Kryds og tværs af Kanaler. Kommer en Pram eller Lystsejler bliver Vandet ved Sluserne lukket, naar den Sluse, hvori Skibet staar er, fyldt med Vand, lukkes den op, og Skibet forsætter af næste Kanal. Prammene bliver trukket af Heste inde fra Bredden, og det er som at være henflyttet til Paradis, at gaa her og drive en Søndag. Om Aftenen, naar Folk vender ind mod Byen, er Sporvogne, Toge og Biler fyldt til Trængsel, og alle Steder ser man Medestænger, men jeg har endnu aldrig set nogen fange saa meget som en Fisk.

Vi spadserede herfra igennem Vincennes Skoven, hvor vi saa Flyveopvisning, og det var utroligt, hvad de franske Flyvere kunde præstere. Lørdag d. 6 Juni var vi i Versailles. Det var en herlig Køretur med Toget, gennem blomstrende Villabyger. Turen varde circa 1 ½ Time. Selve Byen Versailles er ikke nogen Seværdighed, men det er Konge Slottet, som alle maa se. Den som har været i Paris, og forsømmer at tage en tur til Versailles, gaar glip af noget virkeligt Smukt. Selve Slottet, der er bygget af Ludvig d. 14, er noget af det vidunderligste, man kan tænke sig. Alt straalere i Marmor, og Guld. Her findes ualmindelige smukke Malerier og Møbler. Flot Billedskærer kunst, de smukke Gulve, og de kunstneriske og originale Lofter, det var nok Ting, som fryder en Fagmands Øjne. Det meget store Spejl galleri var herligt, og findes ingen andre Steder i Verden et bare tilnærmelsesvis saa smukt. Men Prikken over i-et er dog den vidunderlige Slotspark, som er saa stor, at jeg ikke vil betegne den, da jeg ikke aner, hvad jeg skal skrive angaaende Størrelsen. Men det vidunderligste er dog de imponerende Springvand, som er konstrueret til Solkongens Slot af vor berømte Landsmand "Ole Rømer. Der findes i Parken alle Slags Blomster og Træer, om Sommeren, naar alt staar i flor, og de tusinde kunstigt plantede Blomster sender deres forskelligartede Duft ud i Luften, da kan man godt forstaa, at Kongen holdt af at være her. En Have med tropiske Planter er anlagt og ligner et Stykke af Orienten, men den er heller ikke tilgængelig for Publikum. Den smukke Slotsø, er umaadelig stor, og her sejler ogsaa hele Flaader af Robaade, som benyttes flittigt af Turister, som jo gerne vil sejle en Tur paa samme Sø, som de berømte franske Konger gjorde. Springvandene springer kun den 1 Søndag i hver maaned og ved særlige Mindedage. Første gang jeg var dernede, var der stor Fest, og Kl. 4 begyndte alle Springvandene at springe, naar Sollyset faldt i de forskellig farvede Vandstraaler, dannede der sig smukke Regnbuer. Selv det

enkleste af disse Springvand, vilde med Glans pryde hvilken som helst Plads i en Storby. Der findes circa 20 stk. Det største koster efter sigende 60.000 Francs i timen at lade springe. Første Gang man er der, kan man ikke se alle, da man ikke kan forstaa at Parken er saa stor. Om Aftenen Kl. 11 var der Illuminationsfest, og et stort Stykke af Parken var illuminere, og Vand straalene var tilsat forskellig farvede Lys, og da Vandet sprang og Lysene knitrede, og Fyrværkeriet knaldede, sad i den stjerne klare Nat 100.000 af Mennesker og drømte sig tilbage til Ludvig d. 14's tid, da overdaadige Fester fandt Sted her. Søndag d. 4 juli var vi fem Danskere, som tog en Tur til "Frants d. 1's Slot ved "Fontaineblan" som ligger circa 6 mil fra Paris, og er det Sted i Nord frankrig, hvor der findes de fleste Klipper. Vi havde en dejlig Dag med at bese Slottet, hvis Arkitektur var meget ældre, end vi før havde set. Ved Aften vendte vi tilbage til Paris, efter vor hidtil længste Udflugt. Onsdag d. 14 Juli var Dagen for Frankrigs Nationalfest. Den Dag tog vi til Rheims, det er den længste Udflugt, jeg har taget nord for Paris. Billetten kostede 34 Francs, og efter at have set Byen som var festklædt, tog vi pr. Bil en Tur langs Fronten circa 150 km. Den kostede 160 Francs. Det var noget af det forunderligste og væmmelige jeg har set. Det hele ligner en mægtig sort Brandtomt. Langs Vejene staar Kanon fundamenter, og forvredne Jernstumper og Pigtraad ligger rundt paa Markerne. Hist og her staar forkullede Træstammer, resten af pragtfulde Skove. Hvor der før var blomstrende Landsbyer og frodige Marker, er nu granithøje Bakker. Et Sted, ved "Chemins des Dames" saa vi et Minehul, som Tyskerne har sprængt, og her blev, fortalte Chaufføren, over 1000 Franske Soldater begravede, og er ikke blevet gravet frem, da dette fandt Sted i 1916, og Krigen rasede jo her 2 Aar endnu. Over Floderne er Broerne sprængt, og ligger nede i Floden. Et sted var en Landsby fuldstændig jævnet med Jorden, og under Dynger af Sten og Jord, laa itubrækkede Møbler, alt rodet sammen i et forfærdeligt Kaos. Det var umuligt at bygge Byen op samme Sted, hvorfor den da ogsaa var bygget op i en Dal længere borte. Markerne er overfyldt med Patroner, og den Dag i Dag finder de franske Landarbejdere ubrugte Projektiler her. Så snart man bare fjerner sig en Times Kørsel nord for Paris, ser man allerede Krigens Forløber, Her laa allerede enkelte Ruiner og afsvedne Træer. Men ved Fronten er det tristeste Syn dog de uendelig store Soldater kirkegaarde, saa langt Øjet rækker, Kors ved Kors. I hvilken fransk By man end kommer, til ser man et Mindesmærke, hvorpaa alle

Navnene paa de faldne fra denne By er skrevet. Og som der saa smukt staar, har ofret deres Liv for Fankrig. Byen Rheims ligger endnu, 8 Aar efter Krigen, med tydelige Mærker fra den. Den herlige Kathedral, ligger halvt skudt i Grus, og lignede en Byggeplads, medens man fra Murene trækker frem Kanonprojektiler paa 1 meters Højde. Foran Kirken staar en Rytterstatue af "Jean de Arc" men den blev ved Krigens Udbrud brakt i Sikkerhed sammen med de smukke Vinduer af brændt Glas, og har saaledes ikke lidt nogen Overlast. Byen Rheims var klædt i Festdragt ligesom andre franske Byer, og paa Torvet var rejst en mægtig høj Mast. Den var indesmurt med grøn Sæbe, og den Dreng, som først kunde klatre op til Toppen maatte tage en Pakke, som hang her. Over hele Frankrig festede man Dag og Nat i tre Dage. Om Aftenen tog vi tilbage til Paris. Som stod paa den anden Ende. I alle Gader var Orkestre. Overalt var flagsmykket, og alle store Mindesmærker var illuminerede og overalt saas Tricoloren. Alle var grebet af en Festrus i disse tre Dage. Det store Eiffeltaarn var ogsaa ilumineret, hvad der var et straalende Syn. Folk kunde lade og gøre, som de vilde, blot det selvfølgelig ikke gik til Yderligheder. Paa Festens 2 Dag var vi i "Sevres" for at se den store Fabrik, som fremstiller det berømte Sevresporcelain. Det var meget interessant at se den store Virksomhed i Drift. Den 24 Juli havde vi Besøg i C.U.K. af Landstingsmand Sørensen fra København, som ferierede i Paris. Han gav en Fremstilling af Forholdene Danmark. Lørdag d. 25 Juli havde Naverne Svømmefest ved Marnefloden. Heri deltog circa 50 Mand. Der var nær sket en ulykke, idet en Dansker var paa Nippet til at drukne, men blev reddet i sidste Øjeblik. Vi havde selv medbragt Madkurve, og havde en dejlig Søndag. Fredag den 6 August sendte Knud og jeg et Brev til den Danske Konsul i Cairo, hvorhen vi agtede at rejse. Denne Gang gik Ægypterrejsen i Vasken, og blev først foretaget 1928. Torsdag d 26 August var vi 6 Mænd; som lejede en Loge i Operaen, den kostede 180 France. Man spillede "Faust". Denne herlige Marmorbygning, som er en af de prægtigste, i Verden, er indvendig udstyret med en Pragt, som man kun ser i Frankrig. Vi forstod jo ikke meget af Stykket, men var dog glade for at have set Operaen. Søndag d. 29 August var vi igen i Versailles, her var dog ikke saa smukt som første Gang, men man fik dog mere Indblik af alle Kunstværkerne i Slottet, da man næsten ikke naar at se det hele paa en Gang. Lørdag d. 4 September opsagde vi vort Arbejde hos Chr. Pedersen "Pas de la main d'or" 15, da vi vilde rejse

videre. Rejselysten blev for stor. Den 8 September var jeg i Retten i Paris som Vidne. En fransk Kollega,, som havde paadraget sig et Brud ved et Fald ned af Trapperne, krævede sin lovlige Erstatning, men da Mester ikke vilde betale, hvad han ifølge fransk Lov var forpligtet til, da han havde ladet Forsikringen forfalde, blev der Retssag deraf, hvilken han selvfølgelig vandt. Tirsdag d. 4 havde vi faaet vore Pas udvidet, saa vi kunde rejse paa dem over hele Verden. Lørdag d. 18 September oprandt den store Dag, da vi skulde forlade Paris. Vi ordnede vor Bagage og tog Afsked med vor Mester, som gav os en fin Anbefaling. Vi tog Afsked med vor gode ven, Billedskærer Henry Gormsen, og en anden Ven Brydegaard, og Kl. 23,15 tog vi med Toget til Lyon. Vi var dog lidt vemodige ved at forlade Paris, som vi var kommet til at holde af. Jeg vil altid med Glæde mindes mit Ophold i Paris, som for mig altid vil staa, som det den er, nemlig "Byernes By". Med 4 Timers Forsinkelse ankom vi til "Dijon" og tog straks til Lyon. Hvortil vi ankom Søndag Middag Kl. 1. Efter at have spist Middag besaa vi Byen, som hører til Frankrigs største. Den ligger smukt ved Rhonfloden, og er en moderne og livlig By. Vi tog med Bjergbanen op til "Marielkirken", og hvor der ligeledes findes et Eiffeltaarn i mindre Format, men da der ikke var noget af særlig Interesse for os, tog vi med Nattoget til Marseilles ved det blaa Middelhav. Det var i det hele en Rejse paa over 20 Timer. Mandag Morgen Kl. 6 ankom vi til Marseilles, som er Middelhavets største Havneby, og Frankrigs næststørste. Den kaldes "Sømændenes Eldorado" hvilket ogsaa nok kan passe, da Havnekvarteret vist er ret ualmindeligt. Vi var godt trætte, da vi jo ikke havde sovet i 2 Nætter, men det forsvandt, som Dug for Solen ved Synet af den smukke By, som tager sig meget fordelagtig ud naar man fra Banegaarden gaar ned mod Byen ad den smukke Marmortrappe i Kæmpeformat. Vi saa her et Glimt af de første Palmer, og der var jo en vis Spænding ved at endelig være i Lyon. Vi fandt et Værelse hos meget venlige Værtsfolk, som gav os mange gode Raad. Det var vor Mening at rejse til Grækenland, for at arbejde i Athen, indtil vi ved Juletid ville til Ægypten. Vi fik ordnet Pas og Billetter til Skibet, og efter en Uges Ophold her i Byen, gik vi ombord. Men der var samme Dag, Skibet skulde afgaa, udbrudt Strejke blandt Søfolkene. I 2 Dage blev vi ombord, men saa fik vi Besked om at gaa fra Borde, da der ingen Udsigt for et Forlig syntes at komme. Vi fik saa vore Penge igen, og spekulerede paa, hvad vi skulde gøre. Vi bestemte saa at tage til "Nizza" (det må være Nice), for at blive der om Vinteren, og for at se Tiden an, og denne Tur

til Nizza vil jeg heller aldrig fortryde, da jeg her har oplevet nogle af de muntreste og smukkeste Ture paa min Rejse: Samme Eftermiddag rejste vi til "Nizza", hvortil vi ankom om Aftenen Kl. 9. Det var en henrivende Køretur langs det blaa Middelhav, langs Jernbanelinjen laa Vinmarker Side om Side, og overalt funkede de gule Druer, som fik vore Tænder til at løbe i Vand. Figentræer Fulde af Frugter, og hist og her en Palme, eller et Appelsin eller Citrontræ. Straks ved Vor Ankomst tabte jeg straks mit Hjerte til denne statelige og udprægede Turistby, hvor flotte Hoteller laa overalt, og i hvis haver de slanke Palmer stod majestætiske og svagt viftende i den lune Aften. Efter en Del Søgen fandt vi et engelsk Pensionat, hvor vi lejede et Værelse. Det var lige i det dyreste Turistkvaster, men vi kunde ikke orientere os, da det var meget mørkt, og trætte, som vi var, havde vi ingen Lyst til at trave rundt i Byen for at finde et Logi. Vi maatte betale 15 Frank pr. Nat, hvor der var en god betaling, men dog kun Smaating, imod hvad der forlanges for et Værelse i Højsæsonen. Lørdag Morgen efter at have taget et dejligt Bad, begyndte vi straks at søge Arbejde. Det første Sted, vi søgte paa, fik vi Arbejde med det samme og her blev vi til vi rejste fra Nizza. Det stillede sig saa heldigt, at 2 Svejtsere, som havde Værelse hos Mesters Svoger, vilde rejse 8 Dage efter Vor Ankomst. Dette Værelse kunde vi faa, og blev saa i disse 8 Dage boende paa vort Pensionat. Vi førte nu et Liv som Grever i dette mondæne Kvarter. Vor Mester "R'enee Sienonetti" ru'e Barberiis 81. Vi havde en Del Vrøvl med Lønnen den første Uge, men da vi holdt paa vort Krav, fik vi det ogsaa, og vi blev meget glade for at være her. Jeg fik til Sidemand en livlig Franskmand, som lærte mig en Del Fransk, mod at jeg lærte ham dansk. At der før havde arbejdet Danskere paa dette Værksted, opdagede jeg hurtigt, da han bandede ganske pænt paa dansk, og en Dag, forbavsede han mig ved at sige paa godt dansk "Pas paa!! Mester kommer". Pizza, som er Havnebyen ved den franske Riviera, er vidunderlig smuk, men det er en meget dyr By, hvilket jo kommer af de store Tilstrømninger af Udenlandske valuta stærke Turister, som om Sommeren ligger og bader, men den rigtige Sæson er om Vinteren, da afholdes i Februar og Marts de verdensberømte Carnevaler Den amerikanske Pengemand staar her i "Pari". Badesæsonen var i fuld Gang, da vi kom, og hvor herligt at ligge her om Søndagen, eller at studere det brogede, interessante Liv, som udfoldes paa "Promenade Anglaise" Man høre her forskellige Tungemaal, og ser alle Nationer, lige fra den afrikanske Turist til den mere afdæmpede Tysker. Idet smukke

Anlæg ” Albert 1 ” som ligger ved Vandet afholdes hver Aften store Koncerter. At spadserer en Aften ved Juletid langs Middelhavet, medens Maanen sender sine Straaler ned i det dybblaa Vand, og Klimaet er lunt og behageligt, og lade Tankerne glide hjem til vort lille Land, hvor Sne og Frost ved denne Tid hører til Dagens Orden. Der er ingen pulsende jagende Liv her, Alle tænker paa at nyde den vidunderlige Natur, og man mærker straks, at disse Mennesker som her færdes, lever trygt i Ro bag en stor Kapital, og her tænker kun paa at nyde deres Ferie. ” Promenade Anglaise ” strækker sig lige fra Nizza langs Middelhavet til Cannes. ” Fyrsternes By ” De største Hoteller er ” Negresco ” og ” Hotel Ruhl ”. I September var vi kun 8 Skandinaver i Nizza, men efter som vi gled mod Aarets Slutning, kom de strømmende alle Vegne fra. Til sidst oprettede vi C.U.K., som talte 140 Medlemmer. Der er i Sæsonen meget Arbejde her for næsten alle Haandværkere, hovedsagelig dog Malere og Snedkere. I denne Atmosfære, hvor alle kun tænker paa Forlystelser, og hvor Livet er Dyrt, slog Naverne tit nogle mægtige Slag, som overskred manges Pengebeholdning, saa til sidst var det en hel Laanekasse. Vi foretog flere Udflugter op i de franske Alper, op til smaa Bjergbyer, som ligger klasket op paa Bjergtoppen, eller idyllisk gemt inde imellem Klipperne. Disse Byer er meget utilgængelige, og alt bliver bragt derop paa Ryggen af Æsler eller Muldyr. Naar der til en saadan lille By, hvor Høns og Geder gik i Gaderne, og hvor Folk levede halvvejs borte fra Civilisationen, fik Indkvartering af et halvt Hundrede Naver, blev det til en sand Forvirring. I Oktober Maaned, da Figentræerne blomstrede og stod fulde af Frugt, var det herligt at klatre rundt i de franske Alper, og spise saa mange Figen, man lystede. Vi spiste saa mange, at Munden snørpede sig helt sammen. Særdeles interessant var det at se de mange Broer og Tunneler, som var bygget fra Klippe til Klippe og boret ind i Bjergene. Jeg har deltaget i tre gode Bjergture her, paa henholdsvis 60 til 70 km. Denne Vinter, skred Bjergene sammen et Sted, grundet paa stærke Regnskyld. Der blev begravet 2 Byer, og store Indsamlinger til de nødstedte blev sat i Gang. Nice ligger omgivet af Bjerge, og medens man nede i Byen gaar lunt, kan man i Nærheden se de sneklædte Bjerge, hvor Turisterne driver Vintersport, et meget yndet Sted er ” Grasse ” Dog kan Morgenens være temmelig kølig, men naar Solen midt paa Formiddagen har faaet Magt, kan der være saa varmt i December Maaned, som en Maj dag i Danmark.

Man ser Folk bade i Havet i Middagstimerne, indtil hen imod Jul. Jeg foretog en Tur til det lille Fyrstendømme Monaco, som er bekendt for byen "Monte Carlo" med sit verdenskendte Spillekasino. Der findes i Nice flere saadanne Casinoer, hvor vi engang imellem ofrede et Par Francs. Men det er dog kun Smaating mod Banken i Monte Carlo. Turen her ud er en af de smukkeste her ved Rivieraen. Man kan tage med Sporvogn, som løber langs Havet, og varede 2 Timer. Noget af det første man ser i Monaco, er Fyrstens Palads, som ligger meget højt og kan ses langt ude fra Havet. Her lever udelukkende Rigmænd, og man ser en Luksus uden Lige. Foran Casinoet ligger en meget smuk Park, og her findes en Plet, som kaldes "le petit Afrigue", det lille Afrika, og her findes alle Slags tropiske Planter og Træer, men Klimaet tillader jo ogsaa den slags Vegetation med den nødvendige Pasning. Vi aflagde et Besøg i Casinoet, dog ikke i den helligste Sal. Da det jo var i Sæsonen, og derfor var Entreen meget høj, og tillige var vore Pas jo ikke gode nok til den Kontrol, som stilles i Turisttiden, da en Snedker jo sjælden har stor Formue at spille op, særlig naar han er paa Valsen. Man ser her Gendamerne i Fyrstendømmets egne Uniformer. Her findes mange Originaler, som driver omkring om Dagen, og som tager tilbage til Nice om Aftenen, hvor de i Reglen bebor et meget tarveligt Hotel. De render rundt med den fikse Ide, at sprænge Banken. Om Natten kørte vi tilbage til Nice, og det var helt halsbrækkende at se, hvorledes store Turisttantoen, og andre Vogne, susede om de skarpe Kurver i den bælgmørke Nat, hvor man kun saa Vejen netop der hvor Lanternen kastede sit Lys. Man kørte overalt i Fankrig med rasende Fart. Iltogene her, de saakaldte "Rapider", bruser frem over Skinnerne som et Uvejr. Men da den franske Paapasselighed ikke er helt upaaklagelige, hændte der jo ogsaa af og til et Uheld paa Paris's Banegaarde.

Vi til bragte nu mange herlige Dage her ved Rivieraen, hvor der trives, blev vi i vor glade Stemning enige om at spadser i Gaasegang til vort Samkvemslokale, som laa i den anden Ende af Byen. Det var en Række paa cirka 80 Mand, og da vi naaede Hovedgaden, maatte Biler og Sporvogne standse en stor Naverflok, og mange Gange gik Bølgerne temmelig højt. En aften, da vi havde set vel rigeligt paa Byen, blev vi arresterede af Politiet, som bragte os paa Stationen. Her maatte vi gennem gaa et længer Krydsforhør og vise vore Papirer, som jo ikke var i Orden, men efter en Times Forhør fik vi Lov at løbe med Formaning om, at faa vore Papirer bragt i Orden, hvad vi jo ogsaa gjorde, da ingen maatte arbejde her uden

Opholdstilladelse. Endelig naaede vi Jule aften, og vi tilbragte en dejlig Aften i C.U.K. Vel fik vi hverken Gaas eller Julegrød ja ikke engang en rigtig Kop Kaffe, men vort Humør reddede Aftenen, og vi havde en gemytlig Aften. Fransk mændene holder ikke Jul, som vi, de tænker kun paa Gøgl og at drikke, og da vi julemorgen gik hjem, var næsten alle Franskmænd berusede. Vi tog Udflugter til flere Byer: Villefrance, Beanlien, Grasse, Contes, Martin du Var og mange flere. Men Rejselysten lod os aldrig i Fred, vi var fem Mand, gode Kammerater, troede vi da, som besluttede os til at rejse, men det skulde være noget ekstraordinært, for dette halve Syden var gaaet os paa Nerverne, nu havde vi tænkt at tage til Dakar i Østafrika. Dakar er jo ikke noget særligt, men et Sted skulde vi jo begynde vor Afrika turne. Vi fem var: Min specielle Ven og Rejsekammerat, Knud Mathiesen. Med Tilnavnet "Graaben", Nr. 2 var en ældre Nav, og den lystigste Fyr, Holger Hansen "Skæg". Nr. 3 var en ung Mand fra Fyn, Hans Ejler Jensen, Han blev min næste rejsekammerat, Da Knud efter en Maanedes Sygeophold maatte tage hjem fra Tyrkiet. Nr. 4 var, troede vi, en rigtig Gut men han blev den største Lømmel, jeg har truffet paa Rejsen. Hans Navn var Oscar Jensen, og var fra Horsens. Jeg selv havde intet Tilnavn, og Kammeraterne tildelte mig det sjældne Navn "Spjæt" som jeg syntes, var meget malplaceret. Efter en

xxxxxx

lystig Nytaars fest, som først endte paa de smaa Timer, ja ikke fordi det regnede, at blev vi vaade, for det var indvendig. Vi rejste til Marseilles Nytaarsdags aften Kl. 24. Og vi blev fuldt paa Banegaarden med fuld Musik af de tilbageblevne Naver. Det er en Tradition, at alle som rejser faar et Naverklap med paa Vejen. Jeg mindes den Aften vi bestemte os til Turen, vi drøftede Sagen i en Restauration i "rue Biscarra", det var med mange lyse Planer i Hovedet, at vi begav os hjem, og saa os allerede i Aanden i "Sankt Johannesborg", som var vort Maal, men som dog blev forandret i en helt anden Retning. Ved Nytaarsfesten, og videre gik det igennem Drosker, Restaurationer og lignende, indtil vi under Afsyngelse af flere Naversange naaede vort Samkvemslokale, hvor Værten slog Hul paa en Tønne Vin i Dagens Anledning. Vi ankom til Marseilles om Morgen Kl. 4 ½, og fandt en Restauration, hvor vi drak vor Kaffe og sludrede, indtil den endnu knapt vaagnende By, var kommen i sit sprudtende Liv. Vi fik et Hotelværelse, hvor vi boede alle fem Mand på et Værelse, vi gik straks til Dampskibskontorerne for at søge Skibslejlighed, men her begyndte allerede de første Forhindringer at melde sig, thi

foruden Billetten forlangte Selvskabet 600 Francs i Erstatning, i Tilfælde af at vi ikke kunde komme i land i Afrika. Vi prøvede et andet Selvskab, men her var vi falden i Pris, thi her forlangte man 1000 Francs i Kaution. Til sidst havde vi prøvet næsten alle Selvskaber, men med samme Resultat. Vi snakkede sammen om Sagerne, og bestemte os til at tage til Tyrkiet og derfra videre. Vi gik saa til det tyrkiske Konsulat, og fik et Visa, som kostede 110 francs stykket. Da vi saa begav os for at løse Billet, kom den næste forhindring, idet der ikke gik nogen Damper, førend 4 Dage senere. Vi benyttede saa Tiden til at se Byen, og en Søndag tog vi med en Baad til "Chateau d'If". Det er den Ø, hvor Greven af Monte Christo sad fanget. Det var en meget interessant Tur. Man klatrer op af Klippen til Borgen, og efter at have vandret igennem forskellige Celler og Gange, kommer man ind i Cellen, Edmund Dantes sad, og hvorfra han gravede Hullet igennem Muren ind til Abbeden, Man ser den Alen tykke Mur, og paa Væggene er med Kul eller ridset med en skarp Sten, skrevet Navne og forskellige Ordsprog. Han sad her i 12 Aar. Cellen, hvor Manden med Jernmasken sad, er ligeledes velbevaret, og mange andre, hvor der paa Muren er skrevet, hvem der har opholdt sig i de forskellige Celler. Man kravler op af en stejl Vindeltrappe, og kommer op paa det flade Tag, hvorfra han blev kastet i Havet. Herfra kan man se over til andre Smaa øer, hvor der er Fangelejere. Jeg skrev mit Navn i Cellen, hvor Greven af Monte Christo sad. Det var en interessant Oplevelse, og efter at være sejlet tilbage, lavede vi Mad og gik i Seng, da vi var trætte og søvnige, da vi ikke havde sovet ret meget de to sidste Nætter. Næste Dag gik vi til Dampskibsselskabet, men da vi vilde løse Billet, viste det sig at være en Parket baad, der afgik, og den var dobbelt saa dyr. Der gik saa ingen Damper, førend d. 12 Januar, og vi enedes saa om, at spænde Livremmen ind og vente til d. 12. Men nu havde vi rigelig Tid til at bese Byen med Omegn. En Dag var vi i Zoologisk Have, som er særdeles interessant, og righoldig. Men Frankrig kan jo let skaffe Dyr fra sine mange Kolonier. Den næste Dag besaa vi den smukke Kirke, som ligger meget højt og kan ses langt ude fra Havet. Men den 5 januar blev en mærkedag for os. Thi det mest interessante ved Marseilles er jo Havnen med sit travle Liv og med Alverdens Folkeslag. Saa langt man kun se ligger Parkhus ved Pakhus Side om Side, og i Vandet ligger alle Nationers Skibe. Vi gik herved og studerede Livet, og her ser man en meget storslaaet Hængebro som hænger i stærke Kæder, og den færger Vogne og Mennesker fra den ene Side af Kajen til den

anden. Der ligger her en meget høj Mole over Kørebanen, den tjener som en Slags Bølgebryder, heroppe kan man spadserere rundt om hele Havnen, vi spadserede heroppe, pludselig da vi vilde stige ned, da her blæste en veritabel Storm, siger Oscar Jensen, jeg løber rundt om dette Fyrtaarn, her blæser det stærkere, og det er meget morsomt. Vi gik ned og ventede, men da der var hengaaet circa 10 Minutter, gik jeg op for at se, hvor han blev af, da jeg var bange for, at han skulde være faldet i Vandet, jeg kunde ikke se ham, vi ventede endnu 10 minutter, men saa gik vi hjem til Hotellet, for der at træffes med ham senere, men hvem skildrer vor Forbavselse, da der paa Bordet ligger et Brev, adresseret til mig, og hans Rygsæk og Tæppe var borte. Han var da stukket af til Danmark medtagede 1100 Francs af vore Penge. Vi blev fuldstændig paf, da vi i vor vildeste Fantasi, ikke kunde tænke sadant om ham. Hans brev var skrevet allerede 2 uger før Afrejsen fra Nizza. Altsaa det var en overlagt Skurkestreg. Da kan det nok være, der blev holdt Krigsraad, om vi skulde melde det passerende til det franske Politi og lade ham stoppe, men vi frygtede, at han vilde blive for haardt straffet her, da man i Frankrig ikke tager særligt blidt paa den Slags, særlig ikke paa en Udlænding. Dog kunde hans Straf ikke være bleven haarede, end den Straf vi i vor første Harmen tiltænkt ham. Han skrev, at Motivet til hans Gerning var, hans Forhold til hans Kæreste. Men det forandrer ikke den lumpne Fremgangsmaade. Vi skrev et Brev til Nice til "Skipperen" Kassereren for C.U.K. Og Søndag fik vi hans Adresse i Danmark. Vi skrev til ham, for at redde nogle af pengene, mente var dog forgæves. Det var især dette hans lumpne Triks, som gjorde, at vi ikke kunde rejse til Afrika. Dog paa den anden Side set, var det godt at han stak af, da han jo kun vilde have forvoldt os en del Besvær paa vor videre Rejse, da han jo intet ordentlig Fag havde at arbejde i. Vi drev nu Tiden hen paa bedste Maade, og købte Billetter til Konstantinopel, Den kostede 562,60 Francs, og Rejsen varede 7 Dage. Onsdag d. 12 Januar Kl. 1 afsejlede vi med Messageries Maritimes' Dampskib "Larnartine". Vi rejste paa fjerde Klasse, og det var den værste Behandling, jeg nogensinde har været udsat for. Vi traf om Bord en dansk Maler "Peder Ruben Bech" som skulde til Jerusalem. Vi sejlede præcis, men pludselig lød høje Hvin, en Dame havde ikke mærket, at Dampskibet sejlede, nu stoppede Dampskibet, og tudede for at tilkalde en Baad, som kunde bringe den skrækslagne Dame tilbage til Landjorden. Endskønt vi havde betalt for fuld Pension, fik vi intet at spise førend Aften. Vi skulde bo i Lasten, hvor